

MAČKA I MIŠ

DŽEJMS PATERSON

Preveo
Nikola Jordanov
■ Laguna ■

Naslov originala

James Patterson
CAT AND MOUSE

Copyright © 1997 James Patterson
Translation Copyright © 2007 za srpsko izdanje, LAGUNA

Suzi i Dajmond Džeku

PROLOG
Drž'te pauka

GLAVA 1

Vašington

JOŠ SAMO dvadesetak koraka je preostalo do Krosove kuće. Gari Sonedži joj se toliko približio da se naježi od samog pogleda na nju. Građena u viktorijanskom stilu, s krovom od bele šindre, isticala se time što ju je vlasnik vrlo pažljivo održavao. Sonedži je zurio preko Pete ulice i ovlaš se kezio otkrivajući zube, što je moglo da se protumači kao osmeh. Savršeno. Došao je da ubije Aleksa Krosa i njegovu porodicu.

Pogled mu je polako prelazio s prozora na prozor registrujući sve, od uštirkanih čipkanih zavesa do Krosovog starog klavira na verandi i zmaja s likovima Betmena i Robina koji je zakačen visio na oluku krova. *Dejmonov zmaj*, pomisli.

U dva maha ugleda Krosovu staru babu, koja je vukući noge prolazila kraj prozora u prizemlju. Dugačak, besciljan život Nane Mame uskoro će se završiti. Kako mu je samo prijala ta pomisao! *Uživaj u svakom trenu, stani i pomiriši ruže*, podseti se Sonedži. *Okušaj ruže, pojedij ruže Aleksa Krosa – cvetove, drške i trnje.*

Najzad pređe preko Pete ulice držeći se senke. Onda nestade u gustoj tISOVINI i grmlju forsajtije što je poput stražara čuvalo kuću.

Pažljivo se prišunjao belim podrumskim vratima koja su se nalazila s jedne strane verande, kraj same kuhinje. Iako su

zaključana teškim katancem, nije mu trebalo više od nekoliko sekundi da ih otvori.

Već je u Krosovoj kući!

U podrumu; podrum je ključ za upoznavanje onih koji tu žive. Podrum vredi hiljadu reči. I hiljadu forenzičkih slika.

A imaće važnu ulogu u onome što će se uskoro dogoditi. U Krosovom ubistvu!

Prozori nisu veliki, ali Sonedži nije hteo da rizikuje i uključi svetlost. Upotrebio je meglajt baterijsku lampu samo da bi se osvrnuo, saznao još nešto o Krosu i njegovoj porodici, dodao još goriva u rezervoar mržnje – ukoliko je to uopšte moguće.

Podrum je bio čist, što je i očekivao. Na jednoj tabli od masonita nasumice je okačen Krosov alat. Umrljana kapa tima *Džordžtaun* visila je na jednoj kuki. Sonedži ne odole i stavi je na glavu.

Rukama ovlaš pređe preko rublja složenog na dugačkom drvenom stolu. Opipao je korpe grudnjaka one starice. Dirao je i male dečakove džokej gaće. Osećao se kao poslednji pokvarenjak i to mu je prijalo.

Sonedži diže crveni džemperić s motivom irvasa. Odgovara Krosovoj devojčici, Dženi. Prinese ga licu i pokuša da nanjuši miris curice. Zamišljao je kako ubija Dženi i jedina mu je želja da Kros to vidi.

Ugleda everlast rukavice i male crne patike vezane za kuku pored stare bokerske vreće. Pripadale su Krosovom sinu Dejonu, sada valjda devetogodišnjaku. Gari Sonedži zažele da udara dečaka pesnicama u srce dok ne prepukne.

Najzad ugasi baterijsku lampu i sede sam u mraku. Nekada je bio slavan kidnaper i ubica. Ponovo će to postati. Vratio se s namerom da se osveti, ali tako da svima stane pamet.

Skrstio je ruke u krilu i uzdahnuo. Ispleo je savršenu mrežu.

Aleks Kros će uskoro umreti, a s njim i svi koje voli.

GLAVA 2

London

UBICU koji je trenutno terorisao Evropu zvali su gospodin Smit, samo Smit i ništa više. Tako ga je krstila bostonska štampa, a policija širom sveta nije mogla da smisli ništa bolje. On je prihvatio ovo ime kao što deca prihvataju rođenjem dato ime, ma koliko ono bilo ružno, uznemirujuće ili banalno.

Gospodin Smit – pa neka bude.

U stvari, ložio se na imena. Bio je opsednut njima. Imena svojih žrtava vatreno je urezivao u dušu i srce.

Pre svih, prva je bila Izabela Kale. Zatim Stefani Mičela Apt, Ursula Dejvis, Robert Majkl Nil i mnogi drugi.

Sva ta imena je mogao da izrecituje od početka do kraja i unazad, kao da ih je nabubao za neki istorijski kviz ili čudnu rundu Trivijalne trke.* A to je i želeo – nije li ovaj slučaj prava *trivijalna trka*?

Zasad je izgledalo da niko to ne razume, da niko ne shvata caku. Ni bajkoviti FBI, ni legendarni Interpol, ni Skotland jard, nijedna od lokalnih policija u gradovima u kojima je ubijao.

* Igra na tabli (engl. *Trivial Pursuit*) u kojoj napredovanje zavisi od sposobnosti igrača da odgovori na pitanja koja zahtevaju opšte znanje. (Prim. prev.)

Niko nije razumeo tajni obrazac po kojem je odabirao žrtve počev od Izabele Kale u Kembridžu, u Masačusetsu 22. marta 1993, da bi sada nastavio seriju u Londonu.

Sadašnja žrtva je muškarac, Dru Kabot, po zanimanju glavni inspektor... gde da izabere baš taj beznadežno ludački posao od tolikih drugih koje čovek može da radi u životu? Kabot je u Londonu bio *faca* jer je nedavno uhapsio jednog ubicu Ire. Njegovo ubistvo će naelektrisati grad i izazvati pometnju. Prosvetljeni London na visokom stepenu kulture baš poput neke selendre voli krvava ubistva.

Danas po podne gospodin Smit je operisao u aristokratskom i otmenom delu grada, Najtsbridžu. Došao je da proučava ljudsku rasu – bar prema tumačenju novina. Londonska ali i evropska štampa nadenule su mu i drugo ime – *tuđin*. Najčešće se čula teorija da je gospodin Smit vanzemaljac. *Nijedan ljudski stvor ne bi radio takve stvari*. Tako su bar govorili.

Gospodin Smit se saže kako bi tiho govorio u uvo Druu Kabotu i tako bio intimniji sa svojom žrtvom. Dok je radio, puštao je muziku. Danas je izabrao uvertiru iz *Don Đovanija*. *Opera buffa* mu se činila najpogodnija.*

Opera je prava stvar za autopsiju uživo.

„Najverovatnije će već desetak minuta posle tvoje smrti zelene muve osetiti miris gasa koji proizvodi raspadanje tvog tkiva“, reče gospodin Smit. „Zelene muve će položiti jajašca u tvoje telesne otvore. Ironija je što me to podseća na doktora Zusa... na 'zelene muve i šunku'.** Šta bi to moglo da znači? Ne znam. U svakom slučaju čudno vezivanje predstava.“

Dru Kabot je izgubio mnogo krvi, ali se nije predavao. To je visok, krepak čovek srebrnastoplavičaste kose, jedan od onih

* Ital.: komična opera. (Prim. prev.)

** Aluzija na knjigu doktora Zusa *Zeleni sir i šunka* (Dr. Seuss: *Green Ham and Eggs*), popularnu dečju lektiru za predškolski i mlađi školski uzrast. (Prim. prev.)

koji nikad ne kažu nikad. Inspektor je odmahivao glavom levo-desno dok mu najzad Smit nije izvadio čep iz usta.

„Šta je, Dru?“, upita. „Govori.“

„Imam ženu i dvoje dece. Zašto mi ovo radiš? Zašto baš ja?“, prošaputa on.

„Oh, recimo zato što si ti Dru. Pojednostavimo stvari i manimo se sentimentalnosti. Ti si deo zagonetke, Dru.“

Opet je inspektoru zapušio usta. Nema više ćaskanja s Druom.

Dok je uz muziku iz *Don Đovanija* pravio novi hirurški zahvat, gospodin Smit nastavi svoje tumačenje.

„Pred smrt ćeš disati otežano i s prekidima. Tako se i sada osećaš, kao da svaki dah može da ti bude poslednji. Srce će prestati da ti kuca za dva-tri minuta“, prošaputa gospodin Smit, prošaputa zloglasni *tuđin*. „Biće to kraj tvog života. Dozvoli da ti prvi čestitam. Iskreno to mislim, Dru. Verovao ili ne, *zavidim ti*. Žao mi je što nisam na tvom mestu, Dru.“

PRVI DEO

**Ubistva na
železničkoj stanici**

GLAVA 3

JA sam veliki Kornholio! Da li me izazivaš? Ja sam Kornholio!^{“*}, galamila su deca kikoćući se horski. Bivis i Bathed udaraju ponovo – tu kraj mene.

Ugrizoh se za jezik i reših da ih pustim da se istutnje. Zašto da ih obuzdavam? Zašto da gasim vatre što najavljuju pubertet?

Dejmon, Dženi i ja gurali smo se na prednjem sedištu mog starog poršea. Trebalo je da kupim nova kola, ali niko od nas nije hteo da se rastane od poršea. Bio nam je usađen duh tradicije i klasike. Volessmo ta stara kola, koja smo zvali „kutija za sardine“ i „stari nelakirani“.

Međutim, već u dvadeset do osam me zaokupiše misli. Neprijatan početak dana.

Sinoć je iz reke Anakostija izvađeno telo trinaestogodišnje devojčice, učenice srednje škole *Balu*. Prvo je ustreljena pa bačena u vodu. Onaj ko je to uradio, pucao joj je u usta. Obducenti to zovu „rupa u otvoru“.

Od bizarne statistike osećao sam mučninu, a nije ostao pošteđen ni moj centralni nervni sistem. *Za poslednje tri godine više*

---

* Hiperaktivni *alter ego* Bivisa iz animirane serije MTV-a *Beavis and Butt-head* poznat je kao *The Great Cornholio* (ili kraće *Cornholio*). (Prim. prev.)

od sto slučajeva ubistava mladih žena u getu ostalo je nerešeno. A niko nije zahtevao da se povede velika istraga. Izgledalo je da niko u vlasti ne mari za ubijene crne i hispanoameričke devojke.

Kada smo se dovezli pred školu *Sodžerner trus*, video sam Kristinu Džonson koja je srdačno dočekivala decu i roditelje podsećajući nas da smo zajednica dobrih i brižnih ljudi. I ona sama je nesumnjivo deo te zajednice.

Sećao sam se našeg prvog susreta. Bilo je to jesenas i okolnosti nisu mogle biti strašnije ni za jedno od nas.

Upoznali smo se – *sudarili*, reče neko – na mestu zločina čija je žrtva bila jedna slatka devojčica po imenu Šanel Grin. Kristina je direktorka škole koju je pohađala Šanel i gde sam upravo dovezao svoju decu. Od ovog semestra i Dženi ide u školu *Trus*. Dejmon je okoreli veteran, četvrtak.

„U šta to zijate, mangupi?“, upitah decu koja su gledala čas mene čas Kristinu kao da prate neki šampionski teniski meč.

„Zijamo u tebe, tata, a ti zijáš u Kristinu!“, reče Dženi i nasmeja se kao dečja varijanta zle veštice sa severa, što ume ponekad da bude.

„Za tebe je ona gospođa Džonson“, uzvratih i zaškiljih u Dženi što sam zlobnije mogao.

Dženi se ne obazre na moj smrknuti izraz i namršti se kako samo to ona ume. „Znam, tata. Ona je *direktorka* moje škole. Svesna sam ko je.“

Moja ćerka već razume mnoge važne životne veze i tajne. Nadam se da će jednog dana uspeti i da mi ih protumači.

„Dejmone, imaš li ti neko gledište koje bi želeo da nam izložiš?“, upitao sam. „Želiš li nešto da dodaš? Da поделиš s nama ovog još malo dobrog raspoloženja i duha?“

Moj sin odmahnu glavom, ali ne sakri osmeh. Dejmonu je Kristina Džonson vrlo draga. Svima je draga. Hvali je čak i Nana Mama, što je nečuveno i pomalo me brine. Nana i ja se inače *ni u čemu* ne slažemo, a to stanje s godinama biva sve gore.

Deca izadoše iz kola i Dženi se poljupcem oprostila od mene. Kristina mahnu rukom i priđe mi.

„Kako si ti dobar i čestit otac“, pohvali me ona žmirkajući smeđim očima. „Predviđam da ćeš uskoro usrećiti neku damu iz kraja. Vrlo si dobar prema deci, umereno zgodan i voziš otmena sportska kola. Vidi, vidi, vidi.“

„Vidi, vidi i ti sebe“, rekoh. Da sve bude lepše, početkom juna osvanulo je prekrasno jutro. Plavo nebo je blistalo, temperatura iznosi dvadeset dva ili dvadeset tri stepena, a vazduh je svež i relativno čist. Uz bež štofani kostim Kristina je nosila plavu bluzu i bež cipele s niskim potpeticama. Srce moje, smiri se.

Licem mi prelete osmeh. Nisam se uzdržao, niti sam to želeo. Stapao sam se s lepim danom koji je osvanuo.

„Nadam se da mi u svojoj pomodnoj školi ne učiš decu takvom cinizmu i ironiji.“

„Naravno da ih učim, ne samo ja, nego i svi nastavnici. A s najboljima razgovaramo na edukantu. Svi smo cinici i stručnjaci za ironiju. Što je još važnije, savršeni smo skeptici. Sada moram da uđem kako ne bih propustila nijedan dragocen trenutak za indoktrinaciju.“

„Za Dejmona i Dženi je prekasno. Već sam ih programirao. Dete se hrani mlekom i pohvalama. Nema vedrijih mališana u kraju, verovatno ni u jugoistočnoj četvrti, a možda ni u celom Vašingtonu.“

„O, to smo primetili i prihvatamo izazov. Moram da brišem. Vreme je da oblikujemo i menjamo mlade duše.“

„Vidimo se večeras?“, upitah Kristinu, spremnu da se okrene i vrati se u školu *Sodžerner trus*.

„Lep si kao greh i voziš fini porše. Naravno da ćemo se videti“, odgovori mi, okrete se i pođe ka školi.

Te večeri je trebalo da se sastanemo *zvanično* prvi put. Zimus joj je muž Džordž izgubio život i Kristina je osećala kako je sada spremna da večera sa mnom. Ni na koji način je nisam požurivao, ali sam jedva čekao. Šest godina posle smrti svoje

žene Marije osećao sam se kao da izlazim iz neke duboke jame, možda čak iz kliničke depresije. Već dugo, dugo mi život nije izgledao toliko lepo.

Ali, kao što Mama Nana uvek opominje: „Ne brkaj ivicu jame i horizont.“

GLAVA 4

ALEKS KROS je mrtav čovek. Nema mu spasa.

Gari Sonedži je škiljio kroz teleskopski nišan koji je skinuo s automatske puške marke brauning. Sladio se prizorom. Gledao je, oh, tako srceparajuću ljubavnu scenu. Video je Alekso Krosa, koji je doveo svoju žgadiju, i ostao da časka sa zgodnom prijateljicom ispred škole *Sodžerner trus*.

Zamisli nezamislivo, podsticao je sebe.

Sonedži zaškripa zubima, zguren na prednjem sedištu jednog crnog džipa široki. Posmatrao je kako Dejmon i Džanel trče u školsko dvorište, gde su društvu *bacali kosku*, nekima dignutog, drugima spuštenog dlana. Pre mnogo godina je malo nedostajalo da se Sonedži proslavi otmicom dvoje školske dece, baš ovde, u Vašingtonu. To su bili dani, prijatelju! To su bili dani.

Neko vreme je bio mračna zvezda na televiziji i u štampi širom države. Sada će ponovo osetiti ukus slave, opet će se proslaviti. Sasvim je bio siguran u to. Najzad, pošteno je trebalo da mu priznaju kako je najbolji.

Polako je spustio optički nišan puške i zadržao ga na čelu Kristine Džonson. Tu, tu, baš zgodno.

Imala je vrlo izražajne smeđe oči i širok osmeh, koji je i s ovog rastojanja odavao utisak iskrenosti. Bila je visoka, privlačna i